

از خط پهلوی نیز شمرده میشود این پاروس ها بیشتر در موزه های مگو پاریس اکتفورد برلن و وین و غیره نگهداری می شود در کاوشهای باستان شناسی نوشته های روی پوست به زبان پارسی میان انزکنام فرات بدست آمده که گویا اقامتگاه های پادشاه ساسانی در عهد شاپور اول بوده است و گمان می رود دبیران ساسانی که همراه سپاهیان ایرانی بودند نوشته باشند

کتابها و رساله ها

کتابها و رساله های باقی مانده از عهد ساسانی لزومی توان به لحاظ محتوای آنها طبقه بندی کرد
۱. متن های که در اصل به زبان اوستای پوره و سپس به پارسی میان گذاشته شده اند
۲. متن های که به پارسی میان نوشته شده و دارای مطالب دینی یا پیوند نزدیک با دین زرتشتی است

۳. متن های که در پارسی میان نوشته شده ولی دربردارنده مطالب غیر دینی است

۴. متن های که به پارسی میان نگارش یافته و درباره آداب و رسوم دینی زرتشتی است

۵. متن های پارسی میان در موضوع اندرز و حکمت

۶. متن های منفرد و مستقل به پارسی میانه

۷. واژه نامه های پارسی میانه

۸. متن های پارسی میان در موضوع پیشگویی ها و پایان کار جهان

از مهم ترین نمونه های متن فارسی

میان گذارش ها و آترجه ها همراه با تفسیر

متن های اوستای است که در اصطلاح نرند

اوستا خوانده میشود تقریباً تمام متن اوستا

در عهد ساسانی به پارسی میانه ترجمه شد اما بدبختانه امروز همه آن ترجمه‌ها باقی مانده است بیشترین کوشش در ترجمه و گذارش اوستا در عهد شاهنشاهی خسرو انوشیروان انجام شد اوستای عهد ساسانی دارای ۱۱۰ تنگ بود و به سه بخش تقسیم می‌شد تنگ‌های گاهان در خدانشناسی و آئینک داده در قوانین و آداب زندگی دنیای مردم تنگ هدمنزریک در نیایش‌های و سرودها و دعا دینی.

پس از ترجمه متن‌های اوستای به اثنای برخی خورم هم پیروز عقیق با دین زرتشتی دارد.

۱. کتاب دینکرد - از میان کتاب کتاب دینکرد که در حکم دانشنامه دین زرتشتی است از همه معتبر است. از این کتاب یکصد و هفتاد و هفت واژه پارسی میانه بر جای مانده است که محادل سی در عهد ساسانی نوشته‌های پارسی میانه بر سر میگیرد. دینکرد دارای ۲۸ بخش است. اما دو بخش نخستین و آغاز بخش سوم آن در دست نیست. این کتاب در ابتدا اثر فرنیخ پسر فرخ زاد مؤیدان مؤید فارسی در عهد مامون عباسی در هشت بخش تألیف کرد این کتاب در زمینه‌های فلسفه الهیات عرفان اخلاق کلام کشاورزی ریاضیات هندسه و دیگر **۲. کتاب بندهشن** - پس از دینکرد کتاب بندهشن بزرگترین کتاب دینی تاریخی به زبان پارسی میانه است. این کتاب در سده ۹ شمسی هجری قمری انجام شده است. وقتی اهل آن در اواخر دوره ساسانی تألیف شده بود از این کتاب دو روایت در دسترس است که یکی به بندهشن ایرانی و دیگری به بندهشن هندی